

B) Javaslat a Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség átszervezésére

A tavalyi tapasztalatok alapján a tagozati beosztást megszüntetjük, szakosztályokat állítunk fel. A kritikusi tagozatot áttesszük az Írószövetségbe.³¹ A szakmai oktatást az Írószövetséggel megbeszélve továbbra is tőlünk kapják. Bizottságokat állítanánk fel a vezetőséghez kapcsolva, amelyek a Szövetség legfontosabb munkaterületeit ölelnék fel.

Szakosztályok:

- Színész- rendezői,
- Színház és filmdramaturg,
- Színház- és filmszcenikus,
- Játékfilm,
- Dokumentumfilm,
- Rádió,

Bizottságok:

- Vidéki bizottság,
- Patronage (kapcsolat a SZOT-tal,³² Népművészet Házával, üzemi színjátszókkal; megnézi a munkásszínjátások előadásait és a Szövetségben megvitatja),
- Sztanyiszlavszkij-kör³³ bizottság (kidolgozza és ellenőrzi a Sztanyiszlavszkij-körök munkáját; a vidéki igazgatósági üléseken, a vidéki igazgatókkal megtárgyalja a vidéki Sztanyiszlavszkij-körök speciális munkáját),
- „Nézők szószéke” bizottság (munkáslevelezés, tömegek kritikája a Szövetségben),

---

³¹ Az Írószövetség 1945 januárjában alakult meg a Művészek Szabad Szervezetének tagozataként, Magyar Írók Szabad Szervezete néven, Boross Elemér vezetésével; céljuk eltűnt írók megtalálása, mentesítő iratok beszerzése és segélynyújtás volt. Az év júliusában alakult át Magyar Írók Szövetségévé Gergely Sándor elnöksége alatt. 1949-ig négyszáz tagot gyűjtött, ekkor a kommunista párt befolyása alá került. Az 50-es években kongresszusokat rendeztek, irodalmi havilapot (*Csillag*) és művelődéspolitikai hetilapot (*Irodalmi Újság*) jelentettek meg. 1955-ben hozták létre saját kiadójukat, a Magvetőt. 1951-től elnöke Darvas József volt.

³² Szakszervezetek Országos Tanácsa. Az MDP, majd az MSZMP vezetése alatt álló egységes szakszervezetet irányító testülete.

³³ Sztanyiszlavszkij-körök: az orosz színész-rendező Konsztantyin Sztanyiszlavszkij (1863–1938) módszerének követői szerepeiket több hónapon át tartó pszichológiai elemzéssel közelítik meg, amelynek célja a színészek karaktereikkel való teljes azonosulása. Ehhez felhasználják saját emlékeiket, az egyes előadók alárendelődnek a produkció egységének, az értelmezés a drámaíró szándékának. A rendszernek a Szovjetunió mellett az Egyesült Államokban és Magyarországon is széles követőtábora alakult ki a színházpedagógiában és a színjátszásban, itthon először Hevesi Sándor alkalmazta.

- A többi Szövetségekkel és az MSZT³⁴ Kultúrkapcsolatok Intézetével kapcsolatot tartó bizottság (tapasztalatcsere, külföldi anyag), fordítást összeegyeztető bizottság (elsősorban a szovjet tudományos anyagra vonatkozóan).³⁵

A Szövetség munkájának gerince nem a tavalyi utólagos viták lennének, hanem a bizottságokban folyó rendszeres, folyamatos gyakorlati munka. A szakosztályok szintén áttérnének az alkalmi rögtönzött munkáról a terv szerint kidolgozott alkotó munkára. A szakosztályi munkában külön súlyt kell fektetni a dramaturg szakosztály erőteljes működésére.

A folyóirat szerkesztőbizottsága önállóan szerkeszti a lapot.

- **Meg.... bizottság** nincs
- a darabok előzetes ismertetése
- elvi kérdések megvitatása
- plenáris ülés havonta egyszeri (egyszer)³⁶

Jelzet: MNL OL P 2143-10. tétel – 1950.

Géppel írt pizkozat, pecsét és aláírás nélkül.

---

³⁴ Kézzel betoldva: MSZT: Magyar Szovjet Társaság. Az 1945-ben alakult Magyar–Szovjet Művelődési Társaság utójaként létrejött kommunista tömegszervezete, melynek célja a magyar–szovjet barátság elmélyítése volt.

³⁵ Mellette olvashatatlan, kézzel írt jegyzet.

³⁶ A fenti néhány sor ceruzás kézírás.